

POKROK ZÁPADO

Založen 1877. Ročník XXVIII.

OMAHA, NEBR., V PÁTEK DNE 5. KVĚTNA 1899.

Dvojtýdenník: Ročník VII. číslo 67.

Z BOJIŠTĚ FILIPÍN

Drže dobytá vítězství Amer.

Dva muži zabiti a čtyři poranění v nebrasském pluku.

Neohrožený pluk. Funston mezi raněnými.

Na postupu od Apalitu k San Fernando, brigády Wheatonova a Haleova narazily včera na silný odpor povstalců při řece blízce San Tomas. Domorodci vydrželi téměř po dvě hodiny smrtelný oheň Američanů a couvli teprve když montanský pluk vrazil jim do boku. Potom prchali, neb ujžděli co nejrychleji do San Fernando, když byli dříve spálili vesnice San Tomas a Minalin. Obě brigády naše přebrodily teku téměř současně a pustily se za nepřitelem.

Do poledne byli na straně Američanů dva muži z pluku nebrasského a jeden voják z montanského pluku zabiti a kapitán Albrecht, tři členové pluku kansasského, dva z montanského, čtyři z nebrasského a jeden z jiho-dakotského poranění. Nepřítel utrpěl ztrátu pouze nepatrnou, ježto byl dobře opevněn.

Po krátkém odpočinku postupovalo se dále a generál Wheaton brzy uvítán byl střelbou z první řady povstaleckých zákopů. Zde opět ztráty naše byly dosti těžké. Neohrožený plukovník Funston, jenž tolikrát osobním hrdinstvím se proslavil, byl poraněn; jeden poručík zabít a čtyři poranění, když vedli své setniny kansasského pluku proti boku nepřátelskému. Celkem zmocnili se Američané tři nových míst, San Tomas, Moasimu a Minalinu.

Ze dnů předcházejících došly následující zprávy:

Major Bell s družinou zvědů zmocnil se města Macabebe, asi čtyři míle severozápadně od Calumpitu. Nebylo k tomu třeba žádného zvláštního hrdinství, neboť domorodci zvolili všemi zvony a volali "at žij," když Američany spatřili. Nyní vykonávají na místě číhaňů různé práce při mzdě 50c denně, začež jsou velmi vděční.

Generál Lawton stále postupuje. Sorganisoval tlupu 40 zvědů, jež jde před hlavní vojem a vedena jest W. M. Youngem, známým z indianských šarvátek, jenž zabíjí pět Filipinců minulé týden.

V pondělí bylo slaveno výročí bitvy v závalu manilském. Všechny lodě byly okrášleny a od obvyklého cvičení upuštěno. Admirál Deweymu dostalo se mnohých vzácných návštěv.

Generál McArthur vyslal několik amerických důstojníků, pod vlajkou přátelskou, do stanu gen. Luny se zásobami potravin a peněz pro americké zajatce. Povstalci mají prý dva důstojníky a šestnáct jiných mužů a mezi nimi nalezá se též poručík Gilmore a ostatními námořníky z Yorktownu. McArthur nabídl Lunovi výměnu vězňů.

Generál Otis oznamuje, že kapitán Charles Rockefeller, z devátého pěšího pluku, pohřešuje se od 28. dubna. Večer toho dne vyslán byl na obchůzku stráž, ale více se nevrátil. Panují obavy, že zbloudil a zajat byl povstalcem.

Generál Otis zaslal v úterý následující depeši odboru války: "Seznam zajatců z rukou povstalců, právě obdrženy, vyžaduje poručíka Gilmorea a sedm námořníků ztracených z Yorktownu a šest prostých vojáků z armády. Tři ze šesti byli neprávem zajati v lednu před vypuknutím nepřátelství. Všem vede se dobře. Mimo výše zmíněné ještě dva jiní muži nalezá se v rukou povstalců, South a kapitán Rockefeller, o těch však dosud nic neví." Seznam zajatců, doručeny gen. Otisovi, psán byl poručíkem Gilmorem.

Generál Lawton ztratil v pondělí jednoho muže zabitého a pět raněných blízce San Rafael. V úterý při ústí vytrhl gen. Hale a pluky iowakým a jiho-dakotským, úkadronou jítý a

dvěma děly z Calumpitu směrem severovýchodním, aby spolupůsobil s kmenem Macabelá, kterýž zhoten jest bojovati proti Tagalům. Makabelové sorganisovali již setninu ozbrojenců ku ochraně města a přivádějí tagalské zajatce gen. McArthurovi. V úterý před půlnocí došla do odboru války následující depeše od generála Otise: "Oddíl generála Lawtona, když táhl západně od Norzogaray, zmocnil se Balinagu a vesnic v okolí, rozprášív 1600 povstalců. Jeho jedinou ztrátou jsou dva ranění; povstalci ztratili několik zabitych a mnoho raněných a zajatých. Počet se neudává. Očekával jsem spojení s Lawtonem přes Malolos pomocí Haleova vojska a oddílů z města." Otis oznámil též jména zabitych 25. dubna. Je jich celkem osmnáct. Českých jmen mezi nimi neshledáváme.

Mezi generálem Otisem a vyslanci filipinskými kooána byla ve středu nová porada. Povstalci žádají nyní o příměří na tři měsíce, tak aby prý kongres jejich ustanovit se mohl, co dále počítí. Návrh tento byl ovšem odmítnut. Generál Otis drží se svého původního rozhodnutí, neuznávati v ničem povstaleckou vládu a proto také odepřel přijati připsal od Aguinaldova "ministra zahraničních záležitostí."

Ve středu odpoledne oznamovalo se z Manily, že generál McArthur útočí na město San Tomas, asi pět mil severozápadně od Calumpitu. Když depeše byla zaslána, Američané zapálili o most a povstalci začali páliť město.

Gen. McArthur přestěhoval svůj hlavní stan do San Vicente, přes Rio Grande. Brigáda Wheatonova minula již Apalit, kdežto gen. Hale vrátil se, aby spolupůsobil s gen. Lawtonem.

Blíže Balibog došlo k malé srážce, během níž jeden americký voják byl zabít a tři poranění. Povstalci rozutekli se před gen. Lawtonem a Halem.

Španělský jeden zajatec, jenž prchl do amerických řad, praví, že po útoku gen. Halea na Quinggan, 200 Filipinců bylo pohřbeno. V jednom příkopu zahynulo jich 35, v druhém 27.

V seznamu raněných, mimo několik nižších důstojníků, nalezá se též generál Hale, jenž střelen byl do nohy a plukovník Hawkins, z pennsylvanského pluku, kterýž zraněn byl do ramene. Poranění obou jsou lehká. Ostatních raněných je celkem 29 a jeden prostý voják z třináctého pluku minnesotského byl zabít.

Admirál Dewey oznámil odboru námořnictva, že sedm mužů z dělového člunu Yorktown se dosud pohřešuje. V seznamu amerických zajatců, držených povstalcem se aspoň nenalezájí.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Z New Yorku vyplul v pondělí do Manily vládní parník Hooker za účelem spojení všech důležitých míst na Filipínském poloostrově. Hooker jest bývalá loď Panama, jež ukořistěna byla na počátku války americko-španělské.

* Dle sdělení generálního poobočníka Corbina nastoupí dvacátý kansasský pluk zpáteční cestu z Manily někdy v polovici června.

* Jarní stíží ovec v okolí Rock Springs ydá prý letos 1,500,000 liber.

* Demokraté v Chicagu hodlají, pro příkladu New Yorku, vystrojiti dollarový banket. Účastenství W. J. Bryana a mayora Harrisona je prý už zajistěno.

* V okrese Van Buren v Arkansasu zavražděn byl syn Hugh Pattersona, jenž v prosinci 1893 zabít byl Lee Millsem a Will Hardinem. Mills byl oběšen, kdežto Hardin zastřelen byl před několika dny ve vězení. Panuje domněnka, že mladý Patterson zavražděn byl ze msty přáteli vražd svého otce.

Za doby jarní se nejnáze a nejčastěji nachladíme, jelikož příliš včasné změně spodní těžší prádlo za lehčí. V případě takém nejlépe poslouží zabítati se koflíkem horlého Dr. Aug. Koenig's Hamburger Breast Tea. Nastuzování rychle zmizí.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCI.

POLITICKÉ.

Z Washingtonu.

† Odborem války vydána byla brožura, v níž srovnávají jsou ztráty na životech lidských v prvním roce války občanské s prvním rokem války poslední. V období od 1. května 1898 do 30. dubna 1899 podlélo se na válce španělské a boji s filipinskými povstalcem asi 275,000 mužů, z nichž zemřelo ze všech příčin 6,190, čili jinými slovy 2 1/4 procenta. Ve válce občanské naležalo se první rok v poli 276,371 mužů a z těch zemřelo celkem 19,159, čili 6.8 procenta.

† Po uzavření obchodu 29. dubna veřejný dluh Spojených Států, odpočte-li se hotovost v pokladně, obnášel \$1,172,587,264. Za měsíc poslední přibýlo na dluhu \$23,081,701, což dá se vysvětliti hlavně vyplacením \$20,000,000 španělsku. Téhož dne naležalo se v pokladně za \$278,985,254 zlata a za \$507,646,792 stříbra.

† Vrchní ředitel pošt na Kubě, E. G. Rathbone, oznámil, že ve službě poštovní učiněn byl na ostrově veliký pokrok. Roznáška ve všech větších místech je bezplatná a všichni zřízenci požívají si jí uniformy. Lid domáci nechtějí si nové zařízení vynachváliti.

† Za měsíc duben vybráno bylo v Manile na cle \$457,002; v Iloilo, \$45,534; v Cebu, \$30,757; úhrnem, \$533,293.

† Příručí sekretář války Meiklejohn obdržel první zprávu od kapitána Aberbrombie, jenž velí výpravě, která hodlá zříditi stezku od Méděné řeky k řece Yukon. Depeše zní, jak následuje: "Výprava moje vystoupila na pevninu dneš, 23. dubna. Nemocnice zřízena pro ošetřování chorých havírů, kteří přicházejí ze vnitrozemí po cestě, kterou hodláte otevřítí jako vojenskou stezku. Ačkoliv poměry jsou zde dosti smutné, nejhorší jest už prý. Podrobná zpráva následuje."

† Na odporučení generála Otise a McArthura jmenoval prezident plukovníka Funstona, z pluku kansasského, brigádním generálem. Funston vyznamenal se hlavně při dobytí Malolos a přebrodění Rio Grande.

† Vnitrozemské daně v Manile vynesly od 14. srpna 1898 do 29. února 1899 \$172,779.

† Senátor Thurston a poslanec Mercer odezdali ve středu prezidentovi formální pozvání na výstavu omažskou. President odpověděl, že dosud neví, podnikne-li cestu do Yellowstone parku, ale stane-li se tak, tu prý neopomene zastaviti se v Omaze, na níž zachoval si pouze nejpráhnejší upomínky.

† Od srpna 1898 do 15. dubna 1899 vybráno bylo na Portu Ricu celkem \$903,161 na cle.

Volba v Baltimore.

Při městských volbách v Baltimore vyhráli demokraté značnými většinami. Zvolili svého čekance, Hayese, za mayora a též v městské radě budou míti převahu.

Komise jede.

Seth Low, předseda Kolumbijské university, kapitán A. T. Mahan a Frederick W. Hollis, členové americké komise do kongresu míru, kterýž v Haagu, Holandsku, zasedati bude, odejeli ve středu z New Yorku na parník St. Louis. Několik set universitních studujících uspořádalo v přístavu nadšenou ovaci Seth Lowovi, jenž k nim krátce promluvil a vyslovil naději, že z kongresu míru mnoho dobra všem národům vzejde. Mimo výše uvedené muže zastupovávati budou Spojené Státy: Andrew D. White, vyslanec v Německu; Stanford Newell, vyslanec v Holandsku a kapitán William Crozier.

Proti námezdným žoldánům.

Guverner missourský, Stephens, podepsal v pondělí předlohu, kterou se zakazuje zaměstnávání lidí z jiných států jako příručích šerifů, konstáblů, neb policistů. Účelem nového zákona jest zameziti dovážení Pinkertonů do státu.

KRONIKA UDALOSTÍ.

Sensační vražda.

V New Yorku sběhla se ve středu krvavá udalost, jež opětně rozčílila vznešené kruhy tamní. Alexander Masterson, ředitel Farmers' Loan and Trust Company, stařec to již 72letý a velmi bohatý, zastřelen byl v hotelu Burlington James N. Plumbem, rovněž boháčem. Masterson střelen byl pětkrát a zemřel asi v hodině. Vražda byla promyšlena, neboť Plumb sepsal obsáhlé objasnění veřejnosti pod titulem "Proč já, J. Neale Plumb, zastřelil jsem Alexandra Mastersona." Tvrdí, že pronásledován byl Mastersonem celých 35 roků, že muž ten odloučiti chtěl mu lásku jeho ženy, že téměř zničil jej finančně, že docílil sňatku syna jeho se žensčinou nevhodnou a že jednou znesl dceru jeho a naváděl ji, aby se zřekla otce. Ku konci praví: "Zbavil jsem svět člověka, kterýž nebyl hoděn žiti a jehož tisící smrt nemůže napravití hrozné škody na mně spáchané." Po vypálení osudných ran dal se Plumb dobrovolně zatknouti a předveden byl před kapitána Pricea, kterýž jest dobrým přítelkem jeho. Masterson bydlel s manželkou a dvěma provdanými dcerami v nádherné rezidenci v Mount Vernon a v peněžních kruzích new-yorských byl dobře znám. J. Neale Plumb byl kdysi nesmírně bohat. Vlastnil skvostně zařízený dům na Páté avenue v New Yorku a mimo to villu za \$500,000 v Islip na Long Islandu. Ztratil sice značnou část svého jmění, ale proto přece zůstalo mu tolik, že již před dvaceti léty mohl se vzdáti veškerého obchodu.

Pocta padlým hrdinům.

Na památném bojišti v Chickamauga parku odhalen byl ve středu slavnostním způsobem pomník, kterýž stát Kentucky věnoval synům svým, dojavším na obou stranách ve veliké válce občanské. Hlavním řečníkem byl kentucký guvernér Bradley, kdežto gen. H. V. Boynton přijal pomník jménem vlády. — Téhož dne odhalen byl na bojišti v Chancellorsville ve Virginii pomník na památku padlých členů 114. pluku pennsylvanského, kterýž 3. května 1863 ztratil tam tři důstojníky a 35 prostých vojáků. Pomník světen péčí "spolku národních bojišť".

Největší ze všech trustů.

Trust, kterýž i mezi obrovnými kombinacemi kapitálu v této zemi bude obrem, stane se co nejdříve skutečností. Je to sdružení všech oceláren a drátoven v Americe s kapitálem od \$700,000,000 do \$800,000,000. Úplná organizace nebyla ještě provedena, ale na podrobnostech pilně se pracuje. — Koželužský trust utvořen byl též v těchto dnech. Kapitál jeho obnáší \$70,000,000. Mimo dva výše uvedené trusty spojily se železářny na západě i jihozápadě ve sdružení zvané Republic Steel and Iron Company s kapitálem \$55,000,000 a z Chicaga se zveštjuje, že pracuje se na organizaci trustu vyrábětelů hospodářských strojů s kapitálem \$65,000,000. Z Anaconda, Mont., se oznamuje, že trust majitelů měděných dolů zahájil už svoji působnost. Kapitál obnáší \$75,000,000.

Nabažili se trucovní.

Když v Arkansasu vešel v platnost protitrustový zákon, kterýž zakazoval i vzájemná sdružení pojistovacích společností, ohlásili tyto s velkým bombastem, že se ze státu toho nadobro vystěhují. Také to učinily, ale když shledaly, že státní úřady nehodlají léztí ku kříži, začínají se stěhovati zpět. Čtyři už přišly a ostatní budou následovati. Všecky slibují, že budou poslušny nového zákona.

Odporný úkaz psychologický.

V jedné noclehárně ve Stockton, Cal., nalezeny byly v úterý na loži mrtvolny paní W. Hickmanové a H. A. Hassallové. Dvě střelné rány skončily život jejich. Okolnosti, obklopující tuto tragédii, jsou pozoruhodné. Paní Hassallová zahofela nepřírozenou vášní k paní Hickmanové a poab-

Frank Koutský má největší ŽELEZÁRSKÝ OBCHOD

v So. Omaha, č. 2408 N ul. — Telefon: 162.

Upozorňuje ctné rodáky, že má velkou zásobu "Herrick" ledových akřínů, "Jewel" gasolin, kamen, ocelové renče "Majestic", drátěné ploty, drátěné letní okenice a dvě atd. Kdo hodlá stavěti, necht' mne navštívit, prodám vše od železa lacino a na splátku. Těž prodávám semena k setí. Opatřím vám žábky pod okap střeš, hledě zásobiti se mékou vodou a nenechte ji téci podél stavení, aby se vám nesesedlo. Kamna pro domácnost mám nejosvědčenější druhy.

vadž za jistou záležitost musela odejeti do Londýna, vyzvala ji, aby ztrávila s ní noc. Hickmanová svolila a ráno obě nalezeny mrtvé. Dle náhledu lékařů byla Hassallová, jež smrtící rány vypálila, šílenou. Příklad podobný udál se v Memphis před několika léty.

Neoceňují americké umění.

Americká komise pro pařížskou výstavu stěhuje si na malé místo, jaké bylo malířům zdejším vyhrazeno. Zaujímá prý pouze 550 stop, tak že nanejvýše vejde se tam 250 olejových obrazů a něco málo obrazů vodových a kreseb. Prostora je prý značně menší, nežli vyhrazena byla Spojeným Státům na výstavě v Paříži roku 1889.

Stížnost pěstitelů tabáku.

V národním sjezdu pěstitelů tabáku, kterýž konán bude ve Filadelfii 22. května, rokováno bude též o podvodech s kolky vnitrozemních daní. Švindlemi těmito postiženi byli velmi těžce pěstitelé tabáku. Jacobs a jeho spoluspiklenci prodávali doutníky tak lacino, že celý trh byl zdemoralisován a ceny tabáku poklesly, ani neuvěřitelně se jeho pěstování. Na sjezdu žádáno bude přísnější provádění důchodových zákonů.

Bouře ve Wardner.

Spolkové úřady musely býti požádány, aby zakročily ve Wardner, Idaho, kde stávkující havří minulý týden takové spousty způsobili. Bylo tam už odesláno několik setin 24. pluku pravidelné pěchoty (černošského), kterýž podlé se v bitvě na vrchu San Juan na Kubě a v pádu potřeby další vojsko bude vypraveno do pobouřené krajiny. Ve středu zaslal gen. Merriam následující depeši odboru války, datovanou v Boise, Idaho: "Přijel jsem dnes ráno. Porada s guvernérem objevuje obvyklé nesnáze při jednání s brannými výtržnostmi a spiknutími. Je trochu naděje, že vinníci zjištěni budou při koronarové inquestu ve Wardner. Jeden uniový dělník zabít a jeden neuniový smrtelně poraněn. Zkáza došláho majetku velmi veliká. Vojsko z Boise, Vancouver, Walla Walla a Spokane vyjelo do Wardner dneš. Posádky z Harrison, Assinaboine, Russell a Douglas odeslány dnes do Mullan. Večer odejdu sám do Wardner. Počet neuniových havří v distriktu asi 1,500; počet ozbrojených a po-dílejších se na bouřích asi 100." Ve středu započato bylo se zatýkáním domnělých dynamitářů a do večera bylo jich uvězněno 101.

Ze světa průmyslu a práce.

V železárnách v Reading, Pa., po druhé již přidáno bylo 2500 dělníků od 5 do 10 procent. — V Clevelandu, dle konservativních odhadů, zvýšena byla mzda 3.500 dělníkům od 1. května. Slévači strojů a kamen obdrželi přídavek 10 procent, tesářům zvýšen plat o 2 1/2 centu na hodinu, tak že na dále při osmihodinové době pracovní budou dostávati 27 1/2 centu na hodinu; plumbaři dostávati budou \$3 denně na místě dosavadních \$2.75; stavebním zámečnickům přidáno 5 procent, kdežto mzda zedníků zvýšena s 45 na 50 centů za hodinu. Také omítáčům zvýšen plat, kdežto laťkáři budou míti nadále \$2.50 denně na místě dřívějších \$2.00. — V jižní Indianě asi 700 uhlokořů vyšlo na stávkou. Strajk vyvolán byl propuštěním třiceti uniových havří blízce Evansville. — Chapman Slate Co., ježž břídicové lomy nalezá se blízce Bethlehem, Pa., přidala všem svým dělníkům od 15 do 20 procent. — V loděnicích v Biddeford, Me., čtyři sta strojníků zastavilo práci. Požadují zvýšení mzdy o

Zprávy spolkové.

Řád Palacký č. 1. ŽČB.

Výbor ku spracování domácích pravidel, jakož i výbor v záležitosti bratra Hejla, necht' sejde se v plném počtu v neděli odpoledne po druhé hodině ve spolkové síni.

Jan Rosický, předseda.

Těl. Jed. Sokol

odbyvá svou měsíční schůzi příští čtvrtek, dne 11. května v 8. hodin večer. Všichni členové jsou žádáni by se dostavili.

Děkuvzdání.

Tímto vzdávám vděk Dk Z. C. B. J. a panu F. J. Fejfarovi, jehož prostřednictvím mi úmrtní podpora \$1000 po mém zemřelém synu Jos. Milíkovský vyplacena byla. Syn můj přistoupil k řádu Jan Rosický před dvěma měsíci. V krátkosti na to se rozemhol na horečku a zemřel. Pročež odporučuji Z. C. B. J. co největší všem, jež u Jednoty pojištěni hledají.

Jan Milíkovský, otec zemřelého.

SKVĚLOU

společenskou zábavu

..... uspořádá.....

Tábor Columbus, čís. 69,

W. O. W.

v sobotu, dne 13. května '99

v síni pana J. W. Hrocha.

O příjemnou a nenucenou zábavu bude náležitě postaráno.

V účte zve.....

Pořádající výbor.

VELKOLEPÝ PLES

..... uspořádá.....

Velko-Výbor J. Č. D.

Státu Nebraska.

ku oslavě svého šlechetného

v sobotu, 6. května

v NÁRODNÍ SÍNĚ

VSTUPNÉ: Pán s dámost 50c

Dámost 25c

Bohatý program připravěn.

Ovčesnou hudbu a milé pobavení je postaráno.

Děti 1. L. 95c

PHONE 1918 — 715. So 12th Str.

UHLÍ pro letní topení.

Ro's Springs: Lump..... \$7.00
Nut..... \$6.50
Egg..... \$6.00
Hanna: Nut..... \$5.50
White-brest nut..... \$5.00
Buche nalezané dříví velmi lacino.

Děti 1. L. 95c

PHONE 1918 — 715. So 12th Str.

Husa a Žizka.

Krásné dva litografované obrazy ředatující české velikány Husa a Žizka, hodící se pro spolkové a veřejné místnosti, jakož i pro rodiny, máme nyní na skladě. Prodáváme je oba po \$1.00, aneb co premii k Pok. Západu za doplatek 50c. Početná žizka, Husa, Neb.